Skatteflyktskommittens förslag till ändrade beskattningsregler beträffande djur i jordbruk med kontantmässig inkomstredovisning

Översikt och reflektioner

Av förste taxeringsinspektören Stig Sagnert

För den som är intresserad av beskattningsreglerna för jordbruket har den gångna hösten varit givande. I slutet av augusti avlämnade sålunda en sektion inom skattelagssakkunniga förslag till bestämmelser om värdeminskningsavdrag för döda inventarier i jordbruk med kontantmässig inkomstredovisning. En redogörelse för detta förslag lämnades i SN nr 9/1959. I mitten av oktober kom skatteflyktskommitténs promemoria med förslag till lagstiftning rörande beskattning av djur vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt den s k kontantprincipen. Båda förslagen har till syfte att modernisera kontantprincipens regler.

Då kontantprincipen år 1910 valdes såsom redovisningsmetod för taxering av inkomst av jordbruksfastighet får förklaringen härtill främst sökas i det förhållandet, att särskilt behov då förelåg av ett enkelt och lättillämpat redovisningssystem. En övergång från det tidigare tillämpade systemet att beskatta fastighetsinkomst efter schablonmetod till en beskattning på grundval av en verklig inkomstberäkning måste förutsätta enkelhet i regler och tillämpning. Jordbrukets dåtida inriktning på självhushållning, den ringa maskinella utrustningen och de tämligen stabila formerna för driften medförde också, att kontantprincipen som taxeringsmetod vid denna tidpunkt i stort sett gav ett tillfredsställande resultat.

Emellertid har jordbruket från 1910 till våra dagar utvecklats till en affärsmässig verksamhet med ett omfattande utbyte av varor och tjänster och med stor rörlighet i fråga om djurbeståndet och produktionsinriktningen i övrigt. Dessa omständigheter, den långt drivna mekaniseringen och skatternas nuvarande betydelse i samhället har ställt krav på en redovisningsmetod som ger ett riktigare uttryck för jordbrukets ekonomiska årsresultat än den kontantprincipen erbjuder.

Då 1943 års jordbrukstaxeringssakkunniga föreslog, att samtliga jordbrukare skulle taxeras enligt bokföringsmässiga grunder, tillstyrktes också detta förslag eller lämnades utan erinran av flertalet remissinstanser. Svårigheterna för det mindre jordbruket och taxeringsmyndigheterna att bemästra en dylik allmän övergång till bokföringsmässig redovisning föranledde emellertid statsmakterna att införa rätt i stället för skyldighet att taxeras efter bokföringsmässiga grunder.

För närvarande utnyttjas möjligheten att redovisa enligt bokföringsmässiga grunder endast av omkring 1 procent av totala antalet jordbruk i landet. Kontantprincipen är således den helt förhärskande redovisningsmetoden. Orsakerna härtill kan

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

vara flera. En av de viktigaste är otvivelaktigt att nuvarande beskattningsregler vid denna redovisningsmetod kan medföra, att den vinst jordbrukarna bereder sig genom uppfödning av djur inte blir beskattad. Denna skattefrihet är en följd av att djurbeståndet vid redovisning enligt kontantprincipen betraktas såsom (levande) inventarier.

Nu gällande regler.

Vid kontantmässig inkomstredovisning gäller, att såsom omkostnad får avdragas endast sådana utgifter för inköp av inventarier, som motsvarar i fastighetens drift normal omsättning eller komplettering av inventariebeståndet. Avdrag för kostnader för nyuppsättning av levande eller döda inventarier får ej ske. Man får alltså inte avdrag för den ursprungliga anskaffningskostnaden för djur eller för djurinköp, som innebär en utökning av en redan befintlig kreatursbesättning eller en kvalitetsförbättring i förhållande till denna.

Mot avdragsregeln svarar på intäktssidan att endast den löpande försäljningen, den normala omsättningen, beskattas. Vid försäljning av hela eller väsentligaste delen av djurbesättningen, t ex i samband med avflyttning från fastigheten eller vid en bestående omläggning av driften, föreligger en kapitalomsättning eller eljest ett sådant förhållande att vad som influtit vid realisationen inte skall upptagas såsom intäkt av fastigheten. Om man ägt djuren under kortare tid än fem år, kan det dock bli fråga om skatteplikt för realisationsvinst.

Vid bokföringsmässig inkomstredovisning betraktas djuren såsom varor i jordbruket. Kostnad för anskaffande av djur får därför alltid avdragas och såsom intäkt av jordbruksfastighet skall vid denna redovisningsmetod upptagas hela försäljningssumman för försålda djur, oavsett arten och omfattningen av försäljningen samt tidpunkten för densamma. Eftersom djuren är att räkna till varulager, vars värde vid varje bokslutstillfälle påverkar inkomstberäkningen, blir följden av en försäljning inte att hela försäljningssumman påverkar nettointäkten. Det blir endast skillnaden mellan försäljningspriset och djurens bokförda värde, som kommer fram som vinst. I bokföringen måste nämligen djuren värderas till lägst vissa värden, som årligen fastställes av riksskattenämnden. Till grund för värdena vid beskattningsårets utgång ligger genomsnittspriserna under ett år räknat fr o m den 1 oktober året före beskattningsåret t o m den 30 sept. under beskattningsåret. Riksskattenämndens värden motsvarar i regel 80 procent av genomsnittspriserna.

Kontantmetodens regler bristfälliga.

I likhet med 1943 års jordbrukstaxeringssakkunniga har skatteflyktskommittén funnit att de beskattningsregler, som nu gäller beträffande djur vid redovisning enligt kontantprincipen, är otillfredsställande ur principiell synpunkt. Kommittén har härvid särskilt tänkt på föreskriften, att inkomst vid realisation av djur är skattefri. Enligt kommittén torde det nämligen i allmänhet förhålla sig så, att besättningen på en jordbruksfastighet är större, då djurens ägare upphör med kreatursskötseln än då han startar den. Ökningen torde vanligen bero på att djur uppfötts på gården. Att inkomsten av uppfödningen på detta sätt kan bli obe-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

skattad finner kommittén särskilt oberättigat med hänsyn till att kostnaderna för uppfödningen är avdragsgilla.

Kommittén erinrar om att praxis under senare tid i viss mån sökt komma till rätta med det förhållandet, att uppfödningsvinst i stor utsträckning blir obeskattad. I vissa fall har sålunda vid total eller nästan total utförsäljning av kreatursbesättningen den del av ersättningen, som belöpt på ungdjuren, förklarats skattepliktig på den grund att den skattskyldige ansetts ha bedrivit handel med kreatur. Möjligheterna är emellertid här begränsade, vilket belyses med några rättsfall från senare tid. I praxis har sålunda bl a godtagits uppfattningen, att en stadigvarande omläggning av driften föreligger trots att den skattskyldige behållit visst antal djur för det egna behovet av mjölk m m. I ett fall (se meddelanden från RN 1958 nr 3 : 2 a) har den skattskyldige medgivits rätt att utan att avyttringen förlorar karaktären av realisation behålla högst sju kor för hushållsändamål. Att risk föreligger att ett så relativt stort antal djur som sju kan tjäna som underlag för ungdjursuppfödning anser kommittén uppenbart.

Invändningarna mot kontantmetoden är inte bara av principiell natur. De praktiska svårigheterna är enligt kommitténs mening inte mindre betydelsefulla. Gränsen mellan realisation och löpande försäljning respektive nyuppsättning och ersättningsanskaffning är i praktiken ofta svår att dra, vilket föranleder ett stort antal tvister mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna. Den omständigheten att utgången i dessa ärenden många gånger beror på den förebragta utredningen, är till nackdel för de skattskyldiga, som inte sällan har bristfälliga förutsättningar att framföra i skatteprocessen relevanta förhållanden.

Kommittén konstaterar sammanfattningsvis att kontantprincipen numera är otidsenlig såsom redovisningsmetod i jordbruket. I likhet med jordbrukstaxeringssakkunniga anser kommittén att bokföringsmässig redovisning av inkomst av jordbruksfastighet är den metod som ger det riktigaste resultatet. Bl a med hänsyn till den pågående utvecklingen mot allt färre småbruk måste, såvitt kommittén kan förstå, förr eller senare en allmän övergång till bokföringsmässig redovisning av all jordbruksinkomst ske. Då emellertid statsmakterna så sent som år 1951 avvisat tanken på en allmän omläggning av beskattningsreglerna i förevarande hänseende, har förslag med sådan innebörd av olika skäl inte ansetts böra framläggas. Kommittén har i stället inriktat sig på att försöka förbättra kontantmetoden.

Förslagets innebörd.

I enlighet med sitt uppdrag har kommittén i första hand uppmärksammat det ovan påtalade, principiellt otillfredsställande förhållandet att viss jordbruksinkomst, som egentligen borde beskattas, på grund av bestämmelserna om skattefrihet vid realisation för närvarande undgår beskattning. För att rätta till detta förhållande och för att åstadkomma ett riktigare inkomstbegrepp föreslår kommittén, att all inkomst av djurförsäljning beskattas och att avdrag medgives för alla djurinköp. Förslaget innebär alltså i detta avseende att samma regler skall gälla som vid bokföringsmässig inkomstredovisning.

Med dylika regler kräver en renodlad kontantprincip att alla djurinköp skall

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

avdragas det år betalning erlägges och att all försäljning av djur tages till beskattning det år likvid inflyter. I princip bygger också kommitténs förslag härpå. Emellertid skulle lagregler med sådant innehåll vara olämpliga särskilt vid startande av jordbruk, eftersom inkomsterna då ofta är små, och risk skulle uppenbarligen föreligga för att avdragsrätten inte kunde utnyttjas. Den ojämnhet i resultatredovisningen, som redan nu kännetecknar kontantprincipen, bleve också genom en dylik avdragsplikt ytterligare accentuerad. Kommittén föreslår därför, att de skattskyldiga beredes möjlighet att utnyttja avdrag för anskaffningskostnaden för djur vid taxering för senare år än det då betalning erlägges. Om lantbrukaren så önskar skall han äga rätt aktivera kostnad för inköpta djur och detta s k lagervärde skall få utnyttjas senast i samband med försäljning av djurbeståndet. Skulle lagervärdet ett år överstiga riksskattenämndens värde å hela djurbeståndet vid beskattningsårets utgång, beräknat efter de grunder som nu tillämpas vid bokföringsmässig inkomstredovisning, föreslås lantbrukaren få taga i anspråk skillnadsbeloppet helt eller delvis för avdrag. Begränsningen till riksskattenämndens värden gäller emellertid endast rätten att disponera lagervärdet för avdrag. Kostnaden för under beskattningsåret anskaffade och betalda djur äger den skattskyldige alltid draga av helt eller delvis.

I princip anser kommittén att såsom lagervärde å djur bör uppföras sådan anskaffningskostnad, som nu behandlas som ej avdragsgill nyuppsättningskostnad, och att avdrag för denna kostnad bör utnyttjas först i samband med sådan försäljning, som nu betraktas som skattefri realisation. Vad som nu är att anse som kostnad för ersättningsanskaffning bör däremot — principiellt sett — avdragas omedelbart.

Det nu sagda har emellertid avseende endast på den principiella uppläggningen av kommitténs förslag. För att komma ifrån den nuvarande gränsdragningen mellan nyuppsättning och ersättningsanskaffning respektive realisation och löpande försäljning, har kommittén ansett, att det i möjligaste mån bör överlämnas åt de skattskyldiga själva att oberoende av inköpets karaktär avgöra om avdrag för anskaffningskostnad bör utnyttjas omedelbart eller uppskjutas, eller om vid en försäljning det såsom lagervärde å djur uppförda beloppet helt eller delvis bör utnyttjas till avdrag.

De skattskyldigas valrätt att omedelbart göra avdrag för anskaffningskostnad för djur eller uppskjuta avdraget till senare år genom att uppföra kostnaden som lagervärde föreslås gälla även inköp av svin och fjäderfä. Enligt gällande praxis torde beträffande dessa djur redan gälla ett modernt inkomstbegrepp. Sålunda torde begreppet skattefri realisation inte förekomma beträffande svin och smågrisar eller fjäderfä, utan anses sådana djur alltid vara föremål för löpande försäljning på grund av den stora omsättningshastigheten. Avelsdjur av nämnda slag torde däremot skattemässigt behandlas på motsvarande sätt som djur i allmänhet. Häremot svarar på utgiftssidan att nyuppsättning kan ifrågakomma blott för avelsdjur, medan andra inköp alltid betraktas som avdragsgill kostnad. Med kommitténs förslag behöver denna skillnad mellan avelsdjur och andra djur inte längre upprätthållas.

Kommitténs förslag innebär alltså en möjlighet för lantbrukaren att på en gång

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

avdraga alla inköpskostnader under beskattningsåret för djur och i ytterlighetsfallet kan det således inträffa att något lagervärde på djur inte finns vid tidpunkten för den slutliga försäljningen.

Kommittén är medveten om att denna fria lagervärdering skulle kunna sägas stå i kontrast mot vad som gäller då jordbruksinkomst redovisas bokföringsmässigt. Att medge en nollvärdering av lager i kontantjordbruk kan även sägas stå i strid med de år 1955 införda bestämmelserna rörande värdering av varulager i rörelse.

Mot de antydda invändningarna anför emellertid kommittén, dels att det torde komma att höra till undantagsfallen att skattskyldig underlåter att redovisa ett rimligt lagervärde å djur, och dels att de betänkligheter ur allmän ekonomisk synpunkt, som rests då det gäller fri lagervärdering i rörelse, inte har samma giltighet beträffande lager av djur på jordbruksfastighet. Kommittén anser sig också böra erinra om att dess förslag i viss mån innefattar en utökning av jordbrukarnas skattskyldighet för inkomst av kreatursskötsel. Den lättnad, som en tämligen fri värdering av djuren kan innebära, synes kommittén därför inte oskälig.

Beträffande reglerna för övergången till det nya systemet har kommittén tänkt sig att detta skall ske på motsvarande sätt som för närvarande gäller vid övergång från kontantmässig till bokföringsmässig inkomstredovisning. I första hand skall alltså den ursprungliga nyuppsättningskostnaden för djuren tas upp som ingående lagervärde. Om denna kostnad inte kan visas bestämmes värdet å befintliga djur till belopp, som för olika slag av djur i skilda åldersgrupper fastställes av riksskattenämnden. I fråga om riksskattenämndsvärdena finner kommittén att övervägande skäl talar för att bibehålla den nuvarande procentsatsen 80.

Vad angår det praktiska genomförandet av övergången samt ikraftträdandet av förslaget ansluter sig kommittén till vad skattelagssakkunniga härutinnan föreslagit beträffande döda inventarier (se nr 9/1959 sid 299).

Kostnaderna.

Beträffande verkningarna av förslaget på skatteunderlaget framhåller kommittén att en ökning på lång sikt blir följden, eftersom uppfödningsvinsten i motsats till vad nu gäller som regel kommer att beskattas. Hur stor ökningen kan beräknas bli är inte möjligt att yttra sig om med hänsyn till den ofullständiga statistiken på området. Verkningarna på skatteunderlaget under de närmaste åren efter ikraftträdandet är likaledes vanskliga att bedöma. Den ökning av skatteunderlaget, som föranledes av att uppfödningsvinst och realisationer beskattas, kommer att motverkas av att jordbrukarna kan utnyttja avdrag för nyanskaffning. Enligt kommitténs förslag kommer det i viss utsträckning att bero på jordbrukarna själva, i vilken omfattning denna avdragsmöjlighet blir utnyttjad, därvid resultatutjämningssynpunkter torde bli avgörande. Det kan emellertid förväntas att ett genomförande av kommitténs förslag inte medför någon minskning av skatteunderlaget.

Några reflektioner i anledning av förslaget.

Om bokföringsmässig redovisning av inkomst av jordbruksfastighet principiellt sett är den metod som ger det riktigaste resultatet bör ett ställningstagande till lag-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

stiftningsförslag som syftar till en modernisering av kontantprincipen alltid föregås av en prövning, huruvida kontantmetoden alltjämt erfordras som grund för beräkning av inkomst av jordbruksfastighet vid sidan av möjligheten till bokföringsmässig redovisning. Endast om så är förhållandet, föreligger uppenbarligen anledning att modernisera kontantprincipen.

I den föreliggande promemorian har skatteflyktskommittén under hänvisning till att statsmakterna så sent som år 1951 avvisat tanken på en allmän övergång till bokföringsmässig redovisning av all jordbruksinkomst icke velat på nytt framlägga förslag med sådan innebörd. Icke heller skattelagssakkunniga har i sin promemoria om värdeminskningsavdrag för maskiner och andra dylika inventarier föreslagit en allmän övergång till bokföringsmässig redovisning. Mot dessa ställningstaganden synes intet vara att erinra. Den övervägande delen av det svenska jordbruket består nämligen alltjämt av mindre brukningsenheter. Ännu vid 1956 års jordbruksräkning hade sålunda icke mindre än 230.361 av landets 268.101 brukningsenheter en åkerareal som understeg 20 hektar. Även om utvecklingen går mot allt färre småbruk synes det uppenbart, att jordbrukets yttre rationalisering är en fråga på lång sikt. Någon möjlighet för lantbrukets rådgivnings-, undervisnings- och bokföringsorgan att på en gång lämna råd, anvisningar och bokföringshjälp till alla de småbrukare som vid en allmän övergång till bokföringsmässig redovisning skulle bli i behov därav torde icke heller för närvarande finnas. Även om, såsom skatteflyktskommittén påpekat, kunskapen hos jordbrukarna i bokföringstekniska frågor är i stigande, må erinras om att småbruksutredningen i sitt betänkande beträffande det mindre jordbrukets möjligheter att uppnå bättre lönsamhet (1955:7) med stöd av företagna undersökningar visat bl a, att endast ett jämförelsevis ringa antal män och kvinnor inom det mindre jordbruket besitter grundläggande teoretiska kunskaper i lantbruk och lanthushåll. De små jordbruken är alltjämt underrepresenterade vid våra lantmannaskolor, om jämförelse göres med totalantalet dylika jordbruk i landet, och allmänt torde kunna sägas att ännu mycket återstår att göra bl a ifråga om driftsekonomisk undervisning och rådgivning.

Om sålunda en allmän övergång till bokföringsmässig inkomstredovisning av jordbruk alltjämt måste avvisas, utesluter detta emellertid inte, att frågan om en successiv tvångsvis övergång till denna redovisningsmetod tages under övervägande. Resultatet av 1951 års lagstiftning kan nämligen knappast anses tillfredsställande. Då något behov av kontantprincipen som redovisningsmetod inte kan anses föreligga för det medelstora och större jordbruket, torde det väl kunna ifrågasättas huruvida inte tidpunkten nu är inne för en successiv tvångsvis övergång till taxering enligt bokföringsmässiga grunder för dessa jordbruk.

Skulle emellertid lagstiftningsåtgärder av denna innebörd ännu icke anses böra vidtagas utan gällande bestämmelser om frivillig rätt för alla jordbrukare att välja redovisningsmetod bibehållas, bör ändringsförslag som syftar till en modernisering av kontantprincipen ha till huvudsyfte att icke motverka en mera allmän övergång till redovisning enligt bokföringsmässiga grunder. Från denna sista utgångspunkt synes det här föreliggande förslaget inge betänkligheter.

Självfallet är gällande regler för den

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

skattemässiga behandlingen av djurbestånd-det vid kontantmässig inkomstredovisning otidsenliga. Med hänsyn till det inkomst-begrepp som gäller i rörelse och jordbruk med bokföringsmässig inkomstredovisning talar såväl rättvise- som likformighetskrav för att denna skillnad undanröjes.

Emellertid måste man fråga sig om den möjlighet till nollvärdering av djurbestån-det som kommittén föreslår, är välbetänkt. Vid bokföringsmässig redovisning får ju lagret av djur inte upptagas lägre än till "riksskattenämndsvärdena". Det synes också böra erinras om att 1943 års jord-brukstaxeringssakkunniga som skäl för denna restriktiva lagervärderingsregel åbe-ropade bl a, att lantbrukarna i allmänhet — åtminstone under de första åren efter ikraftträdandet av den nya ordningen för inkomstberäkningen — inte skulle rätt till-varataga den förmån en friare lagervärde-ring skulle innebära. I realiteten kan en dylik rätt till fri lagervärdering komma att missgynna småbrukarna, som i allmän-het inte kan antagas ha den överblick över de framtida skattekonsekvenserna, som möjligheterna till en fri lagervärdering förutsätter. Det är också inom lantbruket särskilt vanligt, att en jordbruksfastighet med djur och döda inventarier överlåtes från far till son. Betalning torde då ofta erläggas i mindre poster under ett flertal år. I sådana lägen föreligger uppenbar-ligen risk för att kostnaden för djuren av-drages i stället för att aktiveras.

Genom att kommitténs förslag i nu be-rört hänseende kan inrymma större av-dragsmöjlighet än reglerna vid bokför-ingsmässig redovisning, är förslaget di-rekt ägnat att minska intresset för en dylik redovisningsmetod. Om en lantbrukare, som helt eller delvis utnyttjat sin avdrags-rätt för inköpta djur och till följd därav har inget eller ett lågt lagervärde, önskar övergå till bokföringsmässig redovisning, måste han vid första bokföringsårets slut upptaga sitt befintliga djurbestånd till lägst riksskattenämndens värde. Därvid framkommer en hög vinst som tages till beskattning på en gång och som inte enligt gällande rätt får fördelas enligt reglerna för ackumulerad inkomst.

Enligt förslaget kan en uppskrivning av lagervärdet endast ske i samband med in-köp av djur. Formellt föreligger sålunda inte möjlighet att genom lageruppskriv-ning taga den egna uppfödningen till be-skattning. Begränsningen är emellertid endast formell och torde ej få avsedd ver-kan, om lantbrukaren ett visst år inriktar sig på att sälja och köpa samma antal djur eller till och med samma djur.

Orsaken till de nu påtalade olägenhe-terna med förslaget torde sammanhänga med att kommittén med bibehållande i huvudsak av kontantprincipens regler om inkomst- och utgiftsposters upptagande velat avskaffa de nuvarande begreppen nyuppsättning och nyanskaffning. Av-skaffandet av dessa begrepp är givetvis en fördel. Emellertid får detta till följd, att avdrag måste medgivas för alla inköps-kostnader för djur. Principiellt sett är detta riktigt men förutsätter då, att in-komstberäkningen såsom vid bokförings-mässig redovisning sker under hänsyns-tagande till in- och utgående lager av djur. Därest detta inte sker, blir resultatet inte så lyckat. Den omständigheten att ett änd-rat inkomstbegrepp förutsätter avdrags-rätt för alla djurinköp, behöver emellertid inte med nödvändghet innebära, att av-dragsrätt skall föreligga redan i samband med inköpet. Stambesättningen å en jord-bruksfastighet omsättes relativt långsamt och att tillåta avdrag på en gång för an-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36

skaffningskostnaden för denna är självfallet ägnat att förrycka årsresultatet. Kommittén har för övrigt ansett det önskvärt att avsteg göres från kontantprincipen i fråga om inköpskostnaden. Uppkomsten av ett lagervärde förutsätter ju ett dylikt avsteg.

Kommitténs förslag till övergångsbestämmelser synes också inge betänkligheter.

Anledningen till att nuvarande schablonmässiga beräkning av ingångsvärdet avser en värdering av hela det vid övergången befintliga djurbeståndet är ju bl a den, att man velat undvika en retroaktiv beskattning av den egna uppfödningen. Mot denna princip torde intet vara att erinra. Emellertid har sedan bestämmelsens tillkomst år 1951 praxis i fråga om den skattemässiga behandlingen av exempelvis gödsvin, smågrisar och fjäderfä intagit den ståndpunkten, att begreppen nyuppsättning och skattefri realisation inte gäller sådana djur. Enligt gällande rätt föreligger avdragsrätt för alla inköp av sådana djur och vid avyttring upptages försäljningssumman för djuren som skattepliktig intäkt, oavsett tidpunkten för avyttringen. Motsvarande regler gäller för den som bedriver slaktdjursuppfödning (1953 ref 54). Därest ingångsvärde erhålles å dessa djur innebär detta alltså att dubbelt avdrag erhålles för anskaffningskostnaden. Eftersom fullständig beskattning redan nu sker vid avyttring av sådana djur kan som skäl för att erhålla ingångsvärde å djuren icke heller åberopas någon retroaktiv beskattning. Inom landet torde finnas flera jordbruksfastigheter, där animalieproduktionen nästan helt är inriktad på svinproduktion. Det synes helt orimligt om skattskyldiga med dylik produktionsinriktning erhölle skatteförmåner av den omfattning varom här kan bli fråga. Då den föreslagna reformen berör cirka 99 procent av alla lantbrukare, skulle säkerligen härigenom också uppkomma ett betydande skattebortfall i samband med övergången. Ändrade bestämmelser i detta avseende är påkallade också vid övergång till bokföringsmässig redovisning.

Den ovan framförda kritiken mot förslaget bygger på den förutsättningen, att nuvarande *rätt* till bokföringsmässig redovisning bibehålles. Skulle däremot en tvångsvis övergång för vissa grupper jordbrukare beslutas, måste förslaget delvis bedömas från andra utgångspunkter. Kommittén har emellertid inte föreslagit någon dylik redovisningsplikt. I detta läge är förslaget ägnat att konservera kontantprincipen som redovisningsmetod. Då detta får anses innebära ett steg tillbaka i utvecklingen, finns det anledning att med intresse studera vad remissinstanserna kan ha sagt rörande detta spörsmål. Remisstiden utgick den 30 november.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:20:36